

Református Egyházközségek részére tájékoztató:

„Maradjanak a szívedben azok az igék, amelyeket ma parancsolok neked. Ismételd azokat fiaid előtt, és beszélj azokról, akár a házában vagy, akár úton jársz, akár lefekszel, akár fölkelsz!” (5Mózes 6,6-7)

Iratterjesztés, iratmisszió

az Ige „szívben maradásának” egyik eszköze

Az élő Ige évében a Magyarországi Református Egyház gyülekezetei, intézményei és szervezetei hitéleti tevékenységében fontos az Ige tanulmányozása, a kapcsolódó tanulás és ismeretbővítés, mely tanulás egyik eszköze az iratmisszió, iratterjesztés, azaz:

- gyülekezeti szolgálatokban, gyülekezeti és intézményi programokon ingyenesen kiosztandó könyvek (iratmisszió);
- gyülekezeti könyvasztal (iratterjesztés);
- könyvesbolt működtetés;
- könyvtár.

Az alábbi rövid ismertetőben az **Egyházközségek iratterjesztési tevékenységéből kiemelt** példákon keresztül mutatjuk be **kizárólag a hitülethez kapcsolódó iratterjesztés, iratmisszió** gazdasági eseményei számviteli elszámolására, adózására (ÁFA, Tao, SZJA), számla-/nyugta adási kötelezettségére vonatkozó szabályokat.

Összefoglalva mikor kell az iratterjesztéssel számviteli és adózási szempontból is foglalkozni?

Az Egyházközségek működése során nemcsak a számviteli szabályok miatt fontos elkülöníteni a hitéleti tevékenységet más tevékenységektől, hanem az elkülönítés az egyes tevékenységek adójogi megítélésének alapját is képezi. Ezért a hitéleti tevékenységhez szükséges nyomtatott ismeretek terjesztésének formáját **célszerű elkülöníteni abból a szempontból, hogy ellenértéket kell-e fizetni a könyvekért, kiadványokért, folyóiratokért vagy sem.**

Véleményünk szerint ez a fogalomalkotás segít egyértelműbben besorolni az iratterjesztés, iratmisszió tevékenységeket mind adózási, mind számviteli szempontból, ezért a **tájékoztatónk a következő, általunk megfogalmazott fogalmakra épül:**

Iratmisszió: missziós célból, azaz az Ige hirdetése és az Evangélium ismeretének terjesztése érdekében könyvek, kiadványok, folyóiratok **ingyenes** adományozása, használatba adása.

*(„**misszió fogalma** a latin missio, missionis (kiküldés, küldetés) szóból ered, amely a missere, mittum (küld, dob) igére vezethető vissza..... A megváltó Úr Jézus hozzánk szóló üzenete erősít és bátorít bennünket, az Ő mai tanítványait hitvallásunkban: „... nem ti vagytok, akik beszéltek, hanem Atyátok Lelke szól általatok.” (Mt 10:20.)” - <https://misszioiszolgalat.reformatus.hu>)*

Iratterjesztés: az Ige hirdetése és az Evangélium ismeretének terjesztése érdekében könyvek, kiadványok, folyóiratok **értékesítése ellenérték** megfizetésével.

*(**terjesztés fogalma:** „Az a tevékenység, amellyel megszervezik és lebonyolítják a sajtótermékek, főleg hírlapok, folyóiratok, könyvek eladását, eladásra hozzáférhetővé tételét.”)*

Korábbi tájékoztatóink alapján már bizonyára ismert, hogy egy egyházi szervezet egyes tevékenységei az ÁFA tv. hatálya alá tartozhatnak attól függetlenül, hogy az egyházi szervezet működésére vonatkozó jogszabályok alapján ezek a tevékenységek nem minősül vállalkozási tevékenységnek. Ezért minden tevékenységet, így **az iratterjesztést és iratmissziót is az egyes adónemekre (ÁFA, Tao, SZJA) vonatkozó szabályok szerint külön-külön kell megvizsgálni.**

A 2011. évi CCVI. Ehtv. 23/A § (3-5) bekezdései és a Gtv. Vhu. 1/A. (5) bekezdés c) pontja szerint **NEM gazdasági-vállalkozási tevékenység a hitélethez szükséges kiadvány értékesítése**, így a társasági adóról és az osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény 9 §-ában foglalt egyházi jogi személy vállalkozási tevékenysége adózás előtti eredményének meghatározásakor nem kell figyelembe venni a hitélethez kapcsolódó iratterjesztési tevékenység eredményét.

Az ÁFA-ról szóló 2007. évi CXXVII. törvény fogalom meghatározásaira tekintettel egyes tevékenységek **céljuktól és eredményüktől függetlenül** az ÁFA tv. szerint adóköteles tevékenységek, így az **ÁFA hatálya alá esik az adóalany által ellenérték fejében belföldön teljesített termékértékesítés és szolgáltatásnyújtás.**

Ezért az iratterjesztési tevékenységeket meg kell különböztetni azok célja szerint, azaz hogy ellenérték megfizetése mellett **megvalósul-e az ÁFA törvény fogalmi szerinti termékértékesítés:**

Tevékenység célja szerint	
Iratmisszió	Ingyenes könyvek csoportos Biblia tanulmányozáshoz
	Könyvek adományozása
	Ingyenes gyülekezeti újság egyházközségi tagoknak
	Ingyenesen elvihető könyvek, folyóiratok, kiadványok
Iratterjesztés (Egyházközség adószámán)	Hitélethez szükséges könyvek, kiadványok, folyóiratok megvásárolhatók a gyülekezeti alkalmakon

A fenti összefoglaló táblázatban elkülönítettük az ingyenes iratmisszió tevékenységet a könyvek, kiadványok és folyóiratok ellenérték fejében történő iratterjesztésétől. Véleményünk szerint amennyiben az **egyházi szervezet akár ÁFA alanyként, akár ÁFA alanyi mentesként ellenérték elérése céljából üzletszerűen és rendszeresen gazdasági tevékenységként végzi az iratterjesztést, akkor fennáll a számla-, nyugta- vagy számviteli bizonylat adási kötelezettsége, kivéve az ÁFA tv. 167. § a) bekezdésében foglalt nyugtaadási kötelezettség alól mentesülő sajtótermék értékesítés** esetét. A számla- vagy nyugtaadási kötelezettségre vonatkozó részletesen ismertetett szabályokat lásd. a „Számla/nyugta- vagy számviteli bizonylat adási kötelezettség” című 2021. évi tájékoztatónkban és a NAV 18. számú „A számla, nyugta kibocsátásának alapvető szabályai” című tájékoztató füzetében.

Az iratmisszió és iratterjesztés tevékenységeihez **kapcsolódó bevételek és kiadások Számviteli törvény szerinti elszámolása is a tevékenység céljától függ**, melyet az alábbi táblázatban foglalunk össze:

Bevételek	Kiadások
Egyéb bevételek: Céladományok pénzben Céladományok tárgyi Iratmissziós persely Egyházközség egyéb saját bevételei	Könyvek, kiadványok, folyóiratok beszerzési értéke, ha a beszerzés: - saját célra – igénybe vett anyagi jellegű ráfordítás - adomány célra – egyéb ráfordítás - ajándékba – személyi jell. ráfordítás
Értékesítés bevétele (fizetett ellenérték)	beszerzés értékesítési célra - elábé

Az MRE Dunamelléki Egyházkerülete által kiadott hatályos **Jogcímrendben** jellemzően a következő jogcímekeket érintik az egyházközségek iratmisszió/iratterjesztés tevékenységei:

Bevételek	Kiadások
Iratmisszió: II.6. Egyéb lekötött perselypénzek – iratmisszió, iratterjesztés perselypénz III.5. Céladományok – missziói célokra III.10. Egyéb adományok	Könyvek, kiadványok, folyóiratok beszerzési értéke: XII. 6. Gyülekezeti újság XII. 3. f.) Iratmisszió – adományok, ajándékok XIII. 10. Újságok előfizetése XIII. 11. Egyházközségi könyvtár gyarapítása
IV. 3. Iratterjesztés bevételei (értékesítés)	XIII. 12. Iratterjesztés kiadásai (beszerzés értékesítésre)

Az iratmisszió és iratterjesztés számviteli, adózási és bizonylatolási szabályait összefoglalóan bemutató döntési ábra a tájékoztatónk mellékletében található.

A következőkben külön-külön ismertetjük az iratmisszióra és iratterjesztésre vonatkozó és általunk relevánsnak minősített szabályokat, melynek során az alábbi törvények 2024. augusztus 1-én hatályos előírásait vettük figyelembe:

2011. évi CCVI. törvény a lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról

1996. évi LXXXI. törvény a társasági adóról és az osztalékadóról

1995. évi CXVII. törvény a személyi jövedelemadóról

2007. évi CXXVII. törvény az általános forgalmi adóról

IRATMISSZIÓ

A következőkben részletesen ismertetjük az iratmisszióhoz, azaz a **saját hitéleti tevékenységhez vagy adományozás céljából** vásárolt könyvek, kiadványok, folyóiratok elszámolásához kapcsolódó szabályokat.

Tapasztalataink alapján az iratmisszió megvalósítására alkalmazott gyakorlati példák:

- Istentiszteleteken, Biblia órákon, stb. használatos Biblia, Énekeskönyv kihelyezése hitéleti használatra,
- csoportos hitéleti tevékenységekhez az alkalmakon feldolgozásra kerülő könyvek ingyenes biztosítása az alkalmakon résztvevőknek (pl.: házi csoportokban: Cseri Kálmán könyvek, vagy Tanúim lesztek, Ismerd meg a Bibliát sorozatokon: A nagy történet, vagy a Compass Isteni pénzügyek sorozaton: Számít a pénzed, stb.)
- gyülekezeti könyvasztalra, -polcra kihelyezett és elvihető Biblia, Énekeskönyv, hitéleti könyvek, kiadványok, folyóiratok, ugyanakkor a könyvasztalon, -polcon kihelyezett perselybe fogad az Egyházközség önkéntes adományokat iratmissziós célokra,
- gyülekezeti teremben, könyvtárban kihelyezett és szabadon használható, olvasható hitéleti célú könyvek, kiadványok, folyóiratok.

Az iratmissziós tevékenységgel kapcsolatosan az **adómentesség érdekében** az alábbi törvényi szabályok alapján fontos tisztázni és a nyilvántartásokban rögzíteni a következőket:

- egyrészt az iratmisszió keretében ingyenesen átadott könyvek miatt nem keletkezik adóköteles juttatás sem a kifizető, sem a magánszemély vonatkozásában,
- másrészt a magánszemélyektől kapott persely- vagy céladományok nem minősülnek az ÁFA tv. értelmében ellenértéknek.

Személyi jövedelemadó mentesen adható:

Az iratmisszió során adományba adott könyvek esetében adózás szempontjából az Egyházközséget, mint kifizetőt és a magánszemélyt, mint a juttatásban részesülőt kell megvizsgálni, melyre irányadók az SZJA tv. vonatkozó idézett előírásai:

70 § (5) „Ha a kifizető egyesület, köztestület, **egyházi jogi személy**, alapítvány (ideértve a közalapítványt is), a (4) bekezdéstől eltérően **mentes az adó alól az adóévben reprezentáció és a minimálbér 25 százalékának megfelelő egyedi értéket meg nem haladó üzleti ajándékok juttatása alapján meghatározott jövedelem azon része, amely a közhasznú, illetve cél szerinti tevékenysége érdekében felmerült, az adóévre vonatkozó beszámolóban kimutatott összes ráfordítás 10 százalékát, de legfeljebb az adóévre elszámolt éves összes bevétele 10 százalékát nem haladja meg.**”

1. sz. melléklet az adómentes bevételekről:

„8.35. a helyi önkormányzat, a nemzetiségi önkormányzat, az egyesület, az alapítvány, a közalapítvány, az **egyházi jogi személy által a lakosság, a közösség széles körét érintő** (nem zártkörű), **azonos részvételi feltételekkel szervezett kulturális, hagyományőrző, sport, szabadidős és más hasonló közösségi rendezvényen helyben nyújtott szolgáltatás, helyi fogyasztásra juttatott étel, ital, valamint – legfeljebb a rendezvény összes költségének 10 százalékáig terjedő együttes értékben – résztvevőnként azonos értékű ajándék, továbbá az ilyen rendezvényeken ingyenesen közreműködők részére biztosított étkezési szolgáltatás;**”

Pénzadományok fogadása iratmissziós célokra az ÁFA tv. fogalomrendszere alapján nem minősül ellenérték fejében végzett értékesítésnek, ha a felek között nem merül fel kölcsönös teljesítés elvárás és az adományozás nem jelent vagyoni előnyt az adakozónak, azaz megfelel a következőkben részletezett jogszabályi feltételeknek.

Adomány fogalmát pl. a **társasági adóról** szóló törvény 4. § 1/a. pontja a következőképpen határozza meg:

*„a közhasznú szervezet részére törvényben meghatározott közhasznú tevékenysége támogatására, valamint az **egyházi jogi személy részére** törvényben meghatározott tevékenysége támogatására, továbbá a közérdekű kötelezettségvállalás céljára az adóévben **visszafizetési kötelezettség nélkül adott támogatás, juttatás, térítés nélkül átadott eszköz** könyv szerinti értéke, térítés nélkül nyújtott szolgáltatás bekerülési értéke, **feltéve hogy az nem jelent az e törvényben meghatározottakon túl vagyoni előnyt az adományozónak**, az adományozó tagjának vagy részvényesének, vezető tisztségviselőjének, felügyelőbizottsága vagy igazgatósága tagjának, könyvvizsgálójának, illetve ezen személyek vagy a természetes személy tag vagy részvényes közeli hozzátartozójának azzal, hogy nem minősül vagyoni előnynek az adományozó nevére, tevékenységére történő utalás;”*

A kapott adomány nem minősülhet ellenértéknek az ÁFA tv. értelmében sem, mely szerint ellenérték:” bármilyen vagyoni előny”, illetőleg

„amelyet a jogosult kap vagy kapnia kell akár a termék beszerzőjétől, szolgáltatás igénybevevőjétől, akár harmadik féltől, ideértve a támogatások bármely olyan formáját is, amely a termék értékesítésének, szolgáltatás nyújtásának árát (díját) közvetlenül befolyásolja.”.

Mikor mondható egy szolgáltatásnyújtás, termékátadás ellenérték fejében végzettnek?

Ehhez ad támpontot az Európai Unió Bírósága (EB) által a Tolsma - C-16/93. számú ítéletbe foglalt álláspontja, mely szerint akkor történik ellenérték fejében végzettnek a szolgáltatásnyújtás, ha **a felek között kölcsönös teljesítés elvárásán alapuló jogviszony keletkezik.**

Az EB ellenérték kérdésben hozott másik ítélete: C-102/86. - Apple and Pear Development Council v Commissioners of Customs and Excise, melyben a Bíróság kimondta, hogy amennyiben **nincs közvetlen kapcsolat az ellenérték és szolgáltatás nyújtása között, az nem tartozik az irányelv (ÁFA jogsz.) tárgyi hatálya alá.**

Az EB határozatok megalapozzák azt a véleményünket, mely szerint az önkéntes perselyes adakozásnál hiányzik az ellenérték fogalom egyik fontos eleme, mégpedig a kölcsönös teljesítési jogviszony léte (kivéve, ha pl. az adomány egyértelműen a könyv ára), továbbá véleményünk szerint nincs közvetlen kapcsolat az egyházfenntartói járulék, perselypénz gyülekezeti tagok általi megfizetése és a gyülekezeti alkalmakon hitéleti eszközök, könyvek használata, adományozása között.

A Testvérek nem azért adják a perselypénzt vagy az adományt, mert kölcsönös teljesítést vagy ellenszolgáltatást várnak el (pl. ingyen könyvet), hanem lélekből adják az Úrnak, Isten dicsőségére!

„Te pedig amikor adományt adsz, ne tudja a bal kezed, mit tesz a jobb, hogy adakozásod rejtve maradjon; és majd a te Atyád, aki látja a rejtett dolgokat, megjutalmaz téged.” (Máté 6,3-4)

IRATTERJESZTÉS

A következőkben részletesen ismertetjük az iratterjesztéshez, azaz az **ellenérték fejében értékesített** könyvek, kiadványok, folyóiratok elszámolásához kapcsolódó szabályokat.

Tapasztalataink alapján az iratterjesztés megvalósítására alkalmazott gyakorlati példák:

- Istentiszteleteken, Biblia órákon, stb. használatos Biblia, Énekeskönyv értékesítése,
- csoportos hitéleti tevékenységekhez az alkalmakon feldolgozásra kerülő könyvek megvásárlása az Egyházközség által, majd az Egyházközség saját neve alatt értékesíti az alkalmakon résztvevőknek (pl.: házi csoport – Cseri Kálmán könyvek, Tanúim lesztek, Ismerd meg a Bibliát sorozatok – A nagy történet, Compass Isteni pénzügyek sorozat – Számít a pénzed, stb.) Felhívjuk a figyelmet, hogy nem ide tartozik, ha a csoport egyik tagja megveszi minden csoporttagnak a könyvet az előre összegyűjtött vételárból, mely könyvek beszerzésekor így nem készül számla az Egyházközség nevére.
- gyülekezeti könyvasztalra, -polcra kihelyezett és az iratterjesztésért felelősnek megfizetett ár ellenében elvihető Biblia, Énekeskönyv, hitéleti könyvek, kiadványok, folyóiratok, mely értékesítésekről a felelős az Egyházközség nevében nyugtát vagy számlát állít ki a vevő részére.

Az ÁFA-ról szóló 2007. évi CXXVII. törvény alábbi fogalom meghatározásaira tekintettel **egyes tevékenységek céljuktól és eredményüktől függetlenül az ÁFA tv. szerint adóköteles tevékenységek, azaz adóköteles értékesítések lehetnek a tájékoztató készítésekor hatályos szabályok** alapján.

A következőkben megvizsgáljuk az ÁFA tv. azon fogalmait, melyek alapján meghatározható az adóköteles értékesítés köre, azaz ki az adóalany és mely tevékenység keletkeztet ellenérték fejében történő értékesítést:

Az ÁFA tv. értelmében **adóalany** - 5 § (1) bekezdés:

aki **jogképes** személy vagy **szervezet**, és saját neve alatt **gazdasági tevékenységet végez**, tekintet nélkül annak helyére, céljára és eredményére.

Gazdasági tevékenységnek (lsd. 6 § (1) bek.) minősül a **tevékenység üzletszerű**, illetőleg tartós vagy **rendszeres** jelleggel történő folytatása, amennyiben az **ellenérték elérésére irányul**, vagy azt eredményezi, és annak végzése független formában történik.

A NAV 14. számú információs füzetében a következők olvashatók a gazdasági tevékenység törvényben foglalt jellemzőinek értelmezése kapcsán:

„Nem feltétel tehát, hogy mindkét körülmény, a rendszeresség és az üzletszerűség egyidejűleg fennálljon, elegendő az egyik is az áfaköteles gazdasági tevékenységhez. Az Áfa tv. sem az üzletszerűség, sem a tartósság, sem a rendszeresség fogalmát nem határozza meg, így ezek értelmezésekor a kifejezések köznapi értelméből, jelentéséből kell kiindulni.”

„Az üzletszerűség – mint az adóalanyiságot eredményező gazdasági tevékenység egyik fontos feltételének – vizsgálatakor az értékesített tétel mennyiségét, az értékesítés körülményeit, esetleges előkészületeit, az üzletszerűséget stb. kell figyelembe venni. Tartós vagy rendszeres tevékenységnél **nem feltétel, hogy az adott személy árréssel értékesítsen, az eladások ismétlődése már adóalannyá teheti az értékesítő személyt,**”

ÁFA 9. § (1) **Termék értékesítése:**

„birtokba vehető dolog átengedése, amely az átvevőt tulajdonosként való rendelkezésre jogosítja, vagy bármely más, a birtokba vehető dolog szerzése szempontjából ilyen joghatást eredményező ügylet.”

Az adó alapja 65. §:

„Termék értékesítése, szolgáltatás nyújtása esetében az adó alapja - ha e törvény másként nem rendelkezik - a **pénzben kifejezett ellenérték**,” (259 § „6. ellenérték: bármilyen vagyoni előny,”)

Az idézett jogszabályi fogalmak alapján bármely egyházi jogi személy jogképes szervezetként ÁFA adóalany lehet (az alanyi adómentességet választókra is kiterjed a törvény hatálya).

Továbbá az ÁFA tv.-ben megfogalmazott **gazdasági tevékenység** értelmezése alapján az **ellenérték fejében végzett hitellehez szükséges iratterjesztés** az egyházi jogi személyek vonatkozásában véleményünk szerint az ÁFA tv. fogalmai alapján **értékesítésnek minősül, mellyel összefüggésben felmerülhet az ÁFA tv. szerinti számla- vagy nyugta adási kötelezettség** is. Az ÁFA tv. „167. §-a mentesíti „a nyugtakibocsátási kötelezettség alól az adóalanyt abban az esetben, ha a) sajtóterméket értékesít, melyre tekintettel az Egyház sajtótermékeinek (pl. Reformátusok lapja) értékesítése nem jár nyugtaadási kötelezettséggel. Az ÁFA tv. 165. § (1)a) pontja szerint mentesül a számla kibocsátási kötelezettség alól és elegendő számviteli bizonylatot kiállítani a 85. § (1) lb) pontja szerinti tárgyi adómentes vallási vagy más lelkiismereti célokat szolgáló termékértékesítés esetén.

Az **ÁFA alanyi adómentesség** választása nem mentesít a számla vagy nyugta kiállítási kötelezettség alól. Alanyi mentes lehet az ÁFA tv. 188 §-ban foglaltak szerint az az Egyházközség, amelynek az értékesítésből származó éves bevétele sem az ÁFA alanyi mentesség bejelentésének évében, sem az azt megelőző évben nem haladta meg a 12 millió Ft-ot. Az alanyi mentesség mind a számlán, mind a nyugtán feltüntetendő („AAM”).

Az ÁFA tv. 85 § (1) lb) pontja értelmében **mentes az adó alól (TAM)** az az egyházi szervezet tagjai részére nyújtott szolgáltatás és az ahhoz szorosan kapcsolódó **termékértékesítés, amely vallási vagy más lelkiismereti célokat szolgál (pl. hitellehez szükséges kiadvány).**

Az **ÁFA adóalany** egyházi szervezet az iratterjesztési tevékenysége során a **nem hitéleti** kiadványok és így tárgyuknál fogva az ÁFA tv. 3. számú mellékletben felsorolt termékek értékesítése esetében felszámítja az ÁFA-t, az **adó mértéke az adó alapjának 5 százaléka (4,76%):**

15. Könyv 4901-ből 4903

16. Folyóirat, más újság (évente legalább egyszer megjelenő kiadvány) 4902-ből

Iratterjesztés nem minősül gazdasági-vállalkozási tevékenységnek:

Az **ellenérték fejében végzett hitellehez szükséges iratterjesztés** ugyan az ÁFA szabályok szerint értékesítésnek minősül, de a **társasági adó törvény értelmében** mégsem gazdasági-vállalkozási tevékenység a következő jogszabályi előírás alapján:

A 2011. évi CCVI. Ehtv. 23/A § (3) bekezdése kimondja, hogy „az egyházi jogi személy vonatkozásában **nem minősül gazdasági-vállalkozási tevékenységnek**

b) a **hitellehez szükséges kiadvány, kegytárgy előállítása, értékesítése,**

c) a **kizárólag hitéleti tevékenységet szolgáló immateriális jószág, tárgyi eszköz és készlet értékesítése,**”

A fenti jogszabályok által biztosított **kedvezmény kizárólag a hitellehez szükséges** kiadványok és készletek értékesítésére vonatkozik. Fontos ezért megfontoltan eljárni az iratterjesztéshez szükséges beszerzések, illetve a hitéleti célú iratterjesztési termékektől eltérő más típusú termékek értékesítés céljára történő átvétele vagy beszerzése során!

DOKUMENTÁLÁS ÉS SZÁMVITELI ELSZÁMOLÁS

Az előbbieken ismertetett szabályokra tekintettel kiemelt **jelentősége van** az iratmisszió, iratterjesztés tevékenységek céljának meghatározása mellett az ehhez kapcsolódó **gazdasági események dokumentálásának és számviteli nyilvántartásának**.

Utalványozás rendszere

A NAV online számlaadat-szolgáltatási kötelezettségre tekintettel már a beszerzéseket megelőzően ki kell alakítani az **utalványozás folyamatát**, hogy előre tisztázott legyen kinek a nevére szól majd a beszerzések számlája. Az egyházközség nevére szóló számlákat a számviteli nyilvántartásokban könyvelni szükséges, ezért pl. fontos felhívni a testvérek figyelmét, hogy egymás részére történő könyvvásárlásokról semmiképpen se kérjenek az egyházközség nevére számlát.

A számlanyilvántartás teljeskörűségének ellenőrzésében segít az Ariadne program azzal, hogy a könyvelésbe importálhatók a NAV online számlaadat-szolgáltatás adatbázisából az egyházközség nevére szóló számlák adatai, így az adatbázis adatainak a rendelkezésre álló számlákkal történő összehasonlítása során feltárhatók azok a tételek, melyek nem az egyházközség gazdasági eseményeihez kapcsolódnak. Ezeket a tételeket célszerű pl. feljegyzés formájában tisztázni, illetőleg a számla kibocsátójával egyeztetni, ugyanis a számla kibocsátójának van lehetősége a NAV számlaadat-szolgáltatásban a tételt érvényteleníteni.

Az **utalványozásnak szerepe van az iratmisszió, iratterjesztés dokumentálásában** is, mely befolyásolja a gazdasági események adózási feltételeinek megítélését is.

Például az **iratmisszió** keretében ingyenesen kiosztott, adományba adott könyvek, kiadványok **adómentességének** feltétele, hogy az utalványozó a beszerzésről szóló számlán vagy a kiadási pénztárbizonylaton, esetleg külön dokumentumban meghatározza a beszerzett könyvek, kiadványok felhasználását (pl. „Tanúim lesztek” közösségi alkalmakhoz használatra kiosztva a résztvevőknek). Vagy például annak érdekében, hogy az **iratterjesztés** értékesítése **dokumentáltan ne minősüljön gazdasági-vállalkozási tevékenységnek**, célszerű az utalványozónak a beszerzett könyvekről szóló számlán vagy külön dokumentumban meghatározni azok hitéleti célú felhasználhatóságát, ha az a számlából nem egyértelmű (pl. „a számlán szereplő könyvek a hitéletben használandók”).

Az **utalványozás** a gazdasági események számviteli nyilvántartásokban történő **könyvelését is meghatározza** mind az **egyszeres könyvelés** vezetésére és egyszerűsített beszámoló készítésre kötelezettek, mind a **kettős könyvelésre** és egyszerűsített éves beszámoló készítésre kötelezettek esetében.

A beszerzett könyvek, kiadványok, újságok **bekerülési értékének elszámolása**, ha azok

1. **adományozásra** kerülnek, akkor az utalványozó a térítés nélküli átadást dokumentálja és a tétel könyvelése kettős könyvelés esetén az eredménykimutatás „Egyéb ráfordítások” tételében, egyszeres könyvelés esetén a „XII. 3. f.) Iratmisszió” vagy pl. „XII. 3. a.) Konfirmandusokkal kapcsolatos kiadások”, jogcím sorban történik.
2. **ajándékba** adják, akkor az utalványozó az ajándékozást tünteti fel a gazdasági esemény dokumentumán és a tétel könyvelése kettős könyvelés esetén az eredménykimutatás „Személyi jellegű ráfordítások” (reprezentáció, üzleti ajándék) tételében, egyszeres könyvelés esetén pl. a „XIII.13. Egyéb igazgatási kiadások” jogcím sorban történik.
3. **saját hitéleti tevékenységhez** kihelyezésre, kiosztásra kerülnek, akkor az utalványozó a konkrét hitéleti tevékenységhez történő felhasználást dokumentálja (pl. iratmissziós asztal, könyvtár, templom, gyülekezeti terem, ifjúsági terem, hitoktatás, stb.) és a tétel könyvelése kettős könyvelés esetén az eredménykimutatás „Anyagjellegű ráfordítások” tételében, egyszeres könyvelés esetén pl. a „XIII. 11. Egyházközségi könyvtár gyarapítása”, „XII. 3. b.)

- Hitoktatás”, „XII. 3. d.) Szórvány- és tanyagondozás”, azaz az utalványozásnak megfelelő jogcím sorában történik.
4. **saját kiadványok pl. gyülekezeti újságok** térítés nélkül kiosztásra kerülnek, akkor az utalványozó a „Gyülekezeti újság” tényét dokumentálja és az újság előállítási költségeinek könyvelése kettős könyvelés esetén az eredménykimutatás „Anyagjellegű ráfordítások” tételében, egyszeres könyvelés esetén a „XII. 6. Gyülekezeti újság (saját kiadvány előállítási költsége)” jogcím sorban történik.
  5. **újságok előfizetése hitéleti tevékenységhez**, akkor az utalványozó a konkrét hitéleti tevékenységhez történő felhasználást dokumentálja (pl. könyvtár, templom, gyülekezeti vagy ifjúsági alkalom, hitoktatás, stb.) és a tétel könyvelése kettős könyvelés esetén az eredménykimutatás „Anyagjellegű ráfordítások” tételében, egyszeres könyvelés esetén „XIII. 10. Újságok előfizetése” jogcím sorban történik.
  6. **iratterjesztés során értékesítésre kerülnek a hitéleti tevékenységben résztvevőknek**, akkor az utalványozó az iratterjesztés tényét dokumentálja és a tétel könyvelése kettős könyvelés esetén az eredménykimutatás „Anyagjellegű ráfordítások” között az un. elábé (eladott áruk beszerzési értéke) sorban, egyszeres könyvelés esetén a „XIII. 12. Iratterjesztés” jogcím sorban történik. Felhívjuk a figyelmet, hogy a *nem hitéleti* tevékenység céljából értékesített tárgyak beszerzési/bekerülési értékét -amennyiben van ilyen - *célszerű az adómegegyezés céljából elkülönítetten* kezelni.

Az iratmisszió és iratterjesztés tevékenységeihez kapcsolódó **bevételek számviteli elszámolása** is a tevékenység céljától és dokumentálásától függ:

1. gyülekezeti könyvasztalra, -polcra **kihelyezett perselybe adott önkéntes adományok** iratmissziós célokra, melynek dokumentációja a perselyürítésről szóló jegyzőkönyv. A tétel könyvelése kettős könyvelés esetén az eredménykimutatás „Egyéb bevételek” sorban, egyszeres könyvelés esetén a „II. 2. Nem templomi perselypénzek” jogcím sorban alábontással történik.
2. **önkéntes pénzbeli adományok**, melynek dokumentációja a pénzadomány beérkezéséről szóló pénztári vagy banki bizonylat. A tétel könyvelése kettős könyvelés esetén az eredménykimutatás „Egyéb bevételek” sorban, egyszeres könyvelés esetén a „III.5. Céladományok – missziói célokra” jogcím sorban történik.
3. **ellenérték ellenében végzett iratterjesztés értékesítés nettó árbevétele**, melynek dokumentációja az értékesítésről kiállított számla vagy nyugta. A tétel könyvelése kettős könyvelés esetén az eredménykimutatás „Értékesítés nettó árbevétele” sorban, egyszeres könyvelés esetén a „IV. 3. Iratterjesztés bevétele” jogcím sorban történik.

További kérdései esetén szívesen állunk rendelkezésére:

segitseg.konyveles.dunamellet@reformatus.hu

Felhasználási korlátozás:

A fentiekben ismertetettek kizárólag általános tájékoztatásul szolgálnak és nem minősülnek szakmai tanácsadásnak.

IRATTERJESZTÉS – IRATMISSZIÓ

TÁJÉKOZTATÓ JELLEGŰ ÁBRA - Nem minden esetre alkalmazható teljeskörűen, nézze meg a jogszabályt vagy kérdezzen!